

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Missionsförbundet

ILLUSTRERAD TIDNING

för Svenska Missionsförbundets yttre mission

Utkommer den 1 och 15 i varje månad

15 Aug. 1914

Redaktion:
WILH. SJÖHOLM :: J. E. LUNDAHL

N:r 16. Årg. 32

Översikt

av ställningen på våra missionsfält enligt senaste årsberättelsen.

II.

Missionen i Kina.

Stationer: Wuchang, Shasi, Ichang, Hwangchow, Macheng, Kienli, Kingchow.

Församlingens tillstånd och verksamhetens allmänna läge.

Att de oroliga förhållanden, som under det gångna året varit rådande i Kina, ej varit till fromma för församlingens utveckling, åtminstone icke för tillfället, är klart. Sinnena äro alltför upptagna av dagshändelserna och de stora förändringarna på alla områden, för att man skulle kunna på allvar stilla sig inför det kristliga livets djupare frågor, särskilt med avseende på de kristnas tillväxt i andlig kunskap, helgelse och inre kraft. Vilka följer den politiska krisen kommer att medföra för Kina i religiöst avseende, är ännu för tidigt att döma om. Än så länge kan man endast ställa sig avvaktande. Men under allt må man bedja Gud, som styrer folkens öden, leda allt till en så god utgång som möjligt och särskilt därtill att alla officiella hinder för evangelii framgång må bringas ur vägen. Vad folkets allmänna ställning till verksamheten beträffar och särskilt deras, som lyssna

till evangelii predikan, så torde följande skildring av missionär Fernström i Ichang kunna gälla såsom allmänt omdöme:

Vi kunna visserligen ej säga, att skaror ingått i församlingen, men åtskilliga hava dock kommit med oss under det gångna året. Dessutom märker man så väl, att de gamla fästena, inom vilka massan varit liksom förskansad mot sanningen, hålla på att ramla mer och mer. Antalet av dem, som inse dårskapen i den krassa hedendomen, är mycket stort, men banden, som hålla dem kvar i de gamla sederna och allmänna bruket, äro ej så lätta att slita. Många tro ju på ingenting numera, men detta hindrar dem ej att ändå följa med strömmen, då det gäller de hedniska sederna och bruket. Svårare är det för dem, som mottaga tron på Kristus och på grund därav bryta med det gamla. För dem blir det en verklig kamp, och i den kampen går nog ingen segrande igenom utan Herrens särskilda bistånd. Många, som synas börja att söka sin själs frälsning, slappa av av efter en tid och försvinna från våra möten, men vad de hört och lärt ligger nog kvar på djupet, och vi vilja ej tro, att det i alla dessa fall skall vara och förbliva utan frukt. De statistiska uppgifterna, som visserligen kunna ha sin betydelse, visa dock icke det verkliga resultatet av det arbete, som utförts på ett missionsfält. Mycket av det grundläggande arbetet kan icke bestämmas genom statistik. Det är ett säningsarbete, utan vilket man ej har någon skörd att hoppas och som kommer att bära frukt i sin tid.

Från *Wuchang* skrives om församlingsarbetet:

Vad tillståndet inom församlingen beträffar, så kunde det vara bättre, ty liknöjdhet för andliga ting och intresse för det timliga intager allt för mycket de kristnas hjärtan och sinnen. Men vi vilja hålla ut i allvarlig bön till Gud, att han måtte låta sitt nådesregn befukta den torra jorden.

Även från *Macheng* klagas över tröghet och mindre livligt intresse bland en del av församlingens medlemmar.

Från *Kientli* komma följande glädjande meddelanden:

Med undantag för en plats, där några uteslutningar måst företagas, har tillståndet inom församlingen varit gott. Medlemmarna söka även göra sitt bästa, då det gäller att offra. Sina månadsbidrag ha de regelbundet inbetalt, och tomhänt går sällan någon till söndagsgudstjänsterna, ty man vet, att det gäller att hava något att lägga i offerskålen.

Våra söndagsskolgossar ha tagit kollektivandet så allvarligt, att om någon av dem glömt sin slant hemma på söndagen, har han i regel haft den med på måndagen i skolan. Då jag frågade en av gossarna, varför han ej kom till söndagsskolan, började han gråta och sade under tårar: »Jag kunde ej få en slant av far till kollekten, och huru kunde jag då gå till söndagsskolan?»

Bland gossarne i vår dagskola verkade Guds Ande kraftigt under senare delen av andra terminen, och en kväll, då vi minst anade, började flera av dem att bedja högt i kyrkan. Det blev för dem ett avgörande, och då vi under julen upptogo katekumener, hade vi glädjen att få upptaga sju av dessa gossar.

Vid *Kingchow* synes det icke ha varit någon större livaktighet bland församlingens medlemmar. Det heter:

Om församlingens intresse för missionsarbetet är ej mycket att säga. De äldre medlemmarna hava under året med några få undantag varit tämligen likgiltiga för mötena. Bevekelsegrunden till inträdet i församlingen torde ej för alla ha varit tron på Kristus. Då de ej i församlingen få, vad de hoppats erhålla, draga de sig tillbaka. Några nya hava kommit, men de komma sakta. Ett fåtal har döpts de tre sista åren och några katekumener intagits. Av de gamla katekumenerna komma numera endast ett par stycken. Hade vi ej eleverna från seminariet och skolbarnen, vore det ej många på mötena.

Prediko- och evangelistverksamheten.

Den allmänna predikoverksamheten har såväl på huvud- som bistationerna

försiggått efter samma plan som föregående år. Här om skrives från *Wuchang*:

Arbetet har bedrivits genom de sedvanliga söndagspredikningarna i kapellet på stationen, vilka varit i regel väl besökta, veckomöten för kvinnor tisdagar och fredagar och för allmänheten onsdagar och fredagar, dessutom möten för kvinnor vid Haniangmen på lördagar och i Sinho på måndagar, dagliga möten för allmänheten i gatkapellet vid Tsao-hu-men samt predikan för allmänheten på kvällarna två gånger i veckan i gatkapellet vid Haniangmengatan.

På utstationerna har arbetet bedrivits under tämligen lugna förhållanden. Besök där ha gjorts av missionärerna, och de ha på en och annan utstation antingen fått upptaga och undervisa dopkandidater eller ock fått döpa sådana, som bekant sig tro på Kristus.

Från *Ichang* skrives:

I Ichang med utstationer ha vi under året sått den ädla säden genom predikan, bokspridning, skolverksamhet, husbesök, sjukvård och för övrigt på varje sätt, som stått oss till buds. I gatkapellet har det ej varit så lätt att samla folk på dagarna som förr, vadan vi numera ha öppet där nästan uteslutande på kvällarna. Folket synes vara mycket mera upptagna av sina sysslor på dagarna än förr var fallet.

Offentligt möte har hållits varje söndag kl. 11 f. m. och söndagsskola och kvinnomöte kl. 2 e. m. På söndagskvällarna har hållits bibelklass för män och onsdagskvällarna offentlig predikan och bönemöte. Varje tisdag kl. 12 har hållits möte för icke kristna kvinnor och varje fredag samma tid för de kristna kvinnorna. Syster Frida Isaksson och min hustru ha varit ute på husbesök var sin dag i veckan för att samtala med kvinnorna och bjuda dem till våra möten och till Herren. Detta arbete är icke så lätt men mycket viktigt. Någon fiendskap ha de på senare tiden just ej mötts av men däremot med sorg sett, huru kvinnorna gripits av en hejdlös spelpassion, så att det ofta är nästan omöjligt att få dem att lyssna, emedan de äro så ivriga att spela.

På utstationerna bedrivs ju verksamheten till det mesta av evangelisterna. Jag har som vanligt gjort ett par resor över hela vårt fält och då hållit fyra å fem möten på varje plats jämte församlingsmöte och dopundervisning. Det voré väl, om vi åtminstone på de större utstationerna kunde med tiden få anställa för kallet lämpliga bibelkvinnor. En del av evangelisternas hustrur hjälpa ju sina män åtskilligt, då det gäller att nå kvinnorna med evangelium, men de flesta av dem hava flera barn och äro bundna av arbetet i sina hem.

Evangelisterna ha gjort åtskilliga missionsresor, två och två tillsammans, för att predika och sprida skrifter på de platser, där ingen missionsverksamhet finnes.

I Ichang hade vi tillsammans med de andra sällskapens missionärer på våren ett stort missionsmöte, som pågick i 19 dagar med predikan två gånger om dagen på åtta olika platser samt en serie särskilda möten för kvinnor. Mycket folk kom till mötena, och tusentals skrifter utdelades.

I *Shasi*, *Hwangchow* och *Macheng* har verksamheten pågått som vanligt under övervägande goda förhållanden. På den sistnämnda platsen har bildats ett s. k. »Pu-tao-huei» eller evangelisationsförbund förnämligast av medhjälpare. F. o. m. tisdag t. o. m. fredag i varje första hela vecka i månaden samlas de av medhjälparne, som kunna komma ut, till en av utstationerna. De gå då dagligen ut i de omkringliggande byarne och predika för folket. En följande månad samlas de på en annan station o. s. v. månad efter månad utom under de heta sommar-månaderna.

Vid *Hwangchow* kunde kapellet under en del av året knappast rymma alla dem, som kommo för att höra.

I *Kienli* har åhörareantalet under hela året varit över förväntan stort. Missionär Kullgren skriver:

I gatkapellet hava vi haft två à tre möten i veckan. Dessa ha ibland varit riktiga stormöten och till uppmuntran för oss alla. Br. Åhs har tjänat med sin fiol, och vi behöva ingen annan annonsering till kvällsmötena än en skymt av hans fiol eller åsynen av mitt dragspel, ty det går som en budkavel genom gatorna: »Skynden eder till Fuh-ingtang (det goda budskapets sal). Där blir tal och sång och utländsk musik.» Nästan varje gång ha vi haft fullt hus, och stillheten har i flesta fall varit oklanderlig. Efter mötena sälja vi böcker och ha sålt närmare 2,000 bibeldelar, skrifter och traktater.

I byarne ha vi vår mest givande verksamhet. Gud har öppnat för oss särskilt två byar omkring $\frac{3}{4}$ mil härifrån. Dessa byar ha både min hustru och jag besökt, och där blir lust och liv, så snart man kommer. Tron på avgudarne är betydligt underminerad. En hel del familjer ha burit sina gudar till oss, och ej mindre än sjutton familjer rensade på en gång sina hem från sådana. Från dessa byar ha vi rätt många män, som komma regelbundet till våra möten på söndagarna.

Men värre är det för kvinnorna att komma. De ha sina små odugliga fötter att gå på, och i många fall är det ett fullt giltigt skäl för deras uteblivande.

Vid *Kingchow* har samlingslokalen utvidgats, så att den nu rymmer omkring 200 personer. Mötena ha varit mycket väl besökta. — Under en stor fest i ett tempel i stadens närhet delades ut ett par tusen bibeldelar och traktater.

Skolverksamheten.

Om betydelsen av missionens skolverksamhet säger missionär G. Tonnér:

I närvarande tid är det av stor för att icke säga allra största betydelse såväl för vår mission som för Kina såsom ett land, att de unga komma under evangeliets inflytande och bliva vunna för Kristus. Därför, då det gäller arbetet inom våra skolor, bör vårt mål vara att lämna den bästa möjliga undervisning åt så många som möjligt, oavsett om de efter avslutade studier komma att arbeta inom vår mission eller ej.

I goss- och flickskolan i *Wuchang* har arbetet bedrivits efter samma plan som under föregående år. En tillökning i skolornas antal har skett, i det att en flickskola öppnats i missionens hus vid Haniangmengatan. Till en början kommo ej så många flickor, men mot årets slut förökades antalet. För övrigt ha skolbarnen varit så många, som lokalerna kunnat rymma.

I *Ichang* har skolverksamheten lidit åtskilligt av brist på lärare. Denna brist kommer emellertid att avhjälpas.

Från *Shasi* meddelas, att församlingsmedlemmarna vid utstationen *Ma-haokow* själva anordnat en skola, där både gossar och flickor intagits. Allt har skett utan hjälp från missionens sida.

Om skolarbetet vid *Hwangchow* skriver:

I början av året måste vi vidtaga mått och steg för att omlägga vår dagskola för gossar. Några av gossarna hade genomgått sin kurs där, och då deras föräldrar ville låta dem fortsätta, måste vi se till, att skolan blev ordnad på annat sätt. Vi började därför en mindre folkskola, »Siao Kao teng», som den kallas. Här införde vi undervisning i engelska språket, varigenom vi kunde taga

högre terminsavgifter. Församlingen lovade att för detta år svara för den extra lärarens lön, i händelse terminsavgifterna icke skulle räcka till.

I *Macheng* har skolarbetet pågått utan avbrott, likaså i *Kienli*. I *Kingchow* har verksambeten mycket god hjälp från Lärarseminariet, vars lärare och elever biträda med undervisningen i såväl goss- som flickskolan.

Kingchow seminarium.

Om evangelist- och lärarseminariet vid Kingchow skriver föreståndaren, missionär S. Tännkvist:

Elevantalet har hela året varit 59. Av dessa hava 33 varit vid seminariet och 20 vid mellanskolan. Sjutton ha tillhört Amerikanska Missionsförbundet och de övriga Svenska Missionsförbundet.

Eleverna hava med högst få undantag varit flitiga och visat ett gott uppförande. En fridens ande har varit rådande mellan lärarne å ena sidan och elever å den andra. Vid ett tillfälle under höstterminen kommo eleverna från Hwangchow jämte någon mera från Svenska Missionsförbundet i spånt förhållande till Amerikanska Missionsförbundets seminarieelever. Som detta var första gången elever från olika platser förenat sig mot varandra, voro vi något oroliga, huru det skulle komma att sluta. Vi togo tre av ledarna på vardera sidan tillsammans och bådo med dem. De visade sig då mycket bedrövade över ställningen och önskade frid. När vi sedan fingo alla tillsammans, gick det lättare att stifta frid, än vi vågat hoppas. Som det de två sista åren varit riktigt modernt i Kina att bilda partier, är det ej att undra på, om denna anda ville tränga in även i skolorna.

Vårterminen började den 18 jan. och slutade den 21 juni. Höstterminen pågick från den 12 sept. till den 20 december.

Lektionstimmarna hava varit 34 per klass i veckan, dessutom gymnastik 3½ timma varje vecka.

Hälsotillståndet har varit tillfredsställande.

Hwangchow Praktiska Skola och Lärarinneseminarium.

Föreståndarinnan fröken Hilma Börjesson skriver om denna läroanstalt:

Under vårterminen 1913 uppgick elevernas antal till 59 och under höstterminen till 60, varav 5 nybörjare, som måste undervisas särskilt i en tillfällig förberedande klass. De övriga eleverna voro under såväl vår- som höstterminen delade i 8 klasser, av vilka de

4 lägre utgöra övningsskolor för seminariets räkning.

Läroämnen hava varit kristendom, kinesiska språket, kinesiska klassikerna, matematik, geografi, kinesiska historien, världshistoria, naturkunnsighet, etik, psykologi, pedagogik och metodik, och *övningsämnena* välskrivning, teckning, sång, musik, provlektioner, handarbete och huslig ekonomi, som mynnar ut i skolkökskurs.

Läsåret började den 1:sta mars och avslöts den 19:de december. Endast en elev avlade vid årets slut sin avgångsexamen och lämnade oss för att börja sin lärarinnebana i Ichang. Övriga 4 elever av högsta klassen fingo, sedan lärarefrågan med hänsyn till seminariet delvis ordnats, fortsätta sin kurs och torde i sinom tid komma att avlägga folkskolläraryrkeexamen.

Under år, som gått, har seminariefrågan härstädes utvecklats i enlighet med de växande behoven på fältet. Enligt närvarande plan kunna elever, som utan förkunskaper vinna inträde, efter 6 års trägna studier avlägga småskolläraryrkeexamen. Äga de vid sitt inträde förkunskaper, förkortas tiden i mån därav. Enär kursen såsom sådan är synnerligt arbetsam, kunna i regel endast begåvade och energiska elever nå målet inom den anslagna tiden; men för dessa är det av vikt, att tiden är väl begränsad, ty därigenom eggas deras föräldrar och målsmän att själva underhålla sina flickor under studietiden. Kineserna äro beräknande. Få de se resultatet av sina företag, sakna de visst icke håg för uppoffringar; men få de inte det, kommer man ej långt med dem.

Lärarekrafter har varit en infödd lärare och 6 (höstterminen 5) lärarinnor samt fru Anna Berg och undertecknad.

Hälsotillståndet har med få undantag varit gott.

I andligt avseende hava vi haft det skönt. Som skaran av troende elever betydligt förökats, beslöto vi redan hösten 1912 att bilda en »jungfruförening», som under år 1913 räknade omkring 40 på Herren troende medlemmar. Varje lördagsafton hade denna förening först symöte och sedan böne- och uppbyggelsestund. Dessutom anordnades då och då offentliga samkväm, då även utomstående inbjödos. Föreningen samlar genom sin syförening och medlemmarnas månadsavgifter medel för att upptaga missionsarbete bland barn, där församlingen bäst behöver sådant. Under året upptogos några elever genom dopet i Guds församling.

Svenska skolan i Ichang.

Denna skola, vilken som bekant är anordnad för missionärernas barn, har hittills föreståtts av fröken Ida Pettersson. Hon kommer emellertid att hä-

danefter ägna sig åt lärarinneverksamhet vid Hwangchow Praktiska skola och Lärarinneseminarium och håller nu på med språkstudier för detta ändamål. Lärarinna för Svenska skolan är numera fröken Elisabet Gülich.

Fröken Pettersson skriver om det gångna årets arbete bland annat:

Ett år av förändringar har 1913 varit för vår lilla skola: med undantag av en enda elev en helt ny uppsättning av barn och nära årets slut en ny lärarinna. Dessutom ha vi under året fått flytta tillbaka till skolans rätta hem, Ichang, varifrån vi nödgats vara borta sedan december 1911. Vårterminen läste vi i Wuchang, där alla de dåvarande skolbarnen med undantag av en flicka hörde hemma. Terminen räckte från den 15 jan. t. o. m. den 4 juni. Största delen av vårterminen var antalet elever 7. Vid höstterminens början inskrevos 3 nybörjare.

Med hälsa och kraft ha vi fått arbeta. Själv ser jag med djup tacksamhet tillbaka på sex arbetsår utan egentligt avbrott för sjukdom.

Det var ej lätt att lämna det gamla kära arbetet, och dock fröjdar jag mig åt det nya, nu först språkstudier, sedan arbete bland Kinas unga döttrar. Och min varma önskan och bön är, att Herrens bästa välsignelse må utgjutas över den kära svenska skolan, dess nya lärarinna och dess forna, nuvarande och blivande lärjungar.

Sjukvårdsarbetet.

Verksamhet bland sjuka har under året utövats i Shasi, Hwangchow, Kienli och Macheng. Från *Shasi* skriver missionär A. E. Wandel:

Varje vecka, vi varit på stationen, ha vi måndagar och torsdagar haft mottagningar. Även under de övriga av veckans dagar ha många sjuklingar funnit sin väg hit. Men då måste de erlægga en högre avgift. De besökandes antal uppgår till 3,341. Ett ovanligt stort antal opiepatienter ha varit intagna i sjukstugan. Men vi önska, att deras antal hade varit än större, ty opie-lastens slavar äro »legio». Man hade hoppats, att denna osed skulle betydligt avtaga, sedan regeringen »gjort sådana ansträngningar för att få bort opiet från Kina. Men i det inre av landet florerar den nästan lika oförtäckt. Vi ha t. o. m. nödgats skilja tvenne medlemmar från församlingen för denna lasts skull.

Vid *Hwangchow*-stationen ha 2,130 patienter fått mottaga hjälp, och i *Kienli* ha sjukmottagningar hållits varje dag sedan oktober månad.

Om sjukvårdsarbetet i *Macheng* skriver missionär D. R. Wahlqvist:

Som vi blott under årets tre sista månader fått ägna oss åt sjukvårdsarbetet på denna plats, är det ej så mycket att därom meddela.

Patienternas antal har dessa månader uppgått till 390 och hela antalet sjukbesök till 849.

I Sungpu har en ny lokal, bestående av väntrum, mottagningsrum och medicinrum, iordningställt. Då vi förut måst hålla till i predikolokalen, vars ena hörn avskilts till medicinrum, äga vi nu en visserligen enkel men fullt tillfredsställande lokal för den medicinska verksamheten där. Jag besöker Sungpu en gång i veckan, om väder och väglag så medgiva.

Sjukhuset har varit stängt hela året och torde knappast kunna öppnas under 1914, då Wennborgs i början av året företaga sin hemresa och övervakandet av allt missionsarbete i detta distrikt kommer att vila på mig och min hustru.

Hälsotillståndet bland missionärerna

har på det hela taget varit gott. Visserligen ha tillfälliga sjukdomsfall inträffat men intet av allvarigare beskaffenhet.

De yttre förhållandena.

Trots all oro och alla rykten om uppror, ny revolution och andra oroligheter har arbetet fått fortgå tämligen ostört i yttre avseende. Så skrives från *Shasi*:

Vi ha under hela året fått arbeta i lugn och ro. På andra platser ha rövarband varit en fasa och skräck för hela befolkningen, och verksamheten har därigenom blivit förlamad. Nog ha många rykten varit i omlopp, en gång till den grad att lantfolket ej vågade hyra ut sina hästar, när evangelisten och jag skulle resa hem från en utstation. Medan vi voro på Kuling, blossade kriget upp igen, denna gång vid Kulingbergens fot. Våra trakter berördes emellertid ej det minsta.

I *Kingchow* utbröto, just under den tid seminariet hade ferier, vissa oroligheter. Under tre dagars tid genljöd staden av gevärs- och kanonskott. En större skara upproriska, ledd av en man vid namn Liu-t'ie, kom den 31 juli i tanke att anfälla Kingchow. Men soldaterna i staden skaffade till sin hjälp ett par tusen manschurer

och mötte de upproriska. Striden blev rätt hård, och först den 3 aug. drogo sig de anfallande tillbaka, lämnande omkring 400 döda på slagfältet. Dessa senare voro mest bönder, som tvingats att deltaga i striden. Härigenom råddades staden från plundring och fördöelse.

I *Macheng*-distriktet voro i början av året omkring 1,000 soldater förlagda. Till all lycka fingo de i februari order att lämna trakten. I fråga om deras uppförande var nämligen mycket övrigt att önska. Mot slutet av sin vistelse ådagalade de med all tydlighet, att de ämnade anställa ett plundringståg. Genom ett kraftigt ingripande

från befälets sida i rätta ögonblicket blev det dock förekommet, och några av anstiftarna blevo nalsbyggna.

Om det allmänna tillståndet i politiskt avseende skriver missionär G. Tonnér följande:

Den närvarande tiden är för Kina en genomgripande brytningstid. Vad framtiden bär i sitt sköte är för oss alla okänt. Sällan slutar en vulkans arbete med ett enda utbrott. Vanligen följa flera efter varandra. Och så torde det ock vara med avseende på Kina. Starka krafter äro i verksamhet för att föra landet tillbaka till de gamla förhållandena, vilket icke alls bör förvåna oss. Detta arbete har ock i vissa avseenden krönts med framgång. Men ett är dock visst, och det är, att kineserna såsom ett folk börjat vakna upp.

Statistisk översikt

över ställningen vid missionsstationerna i Centralkina den 1 januari 1914.

Stationer	Utstationer		Antal missionärer		Infödda medarbetare			Upptagna under år 1913			Avgångna under år 1913			Församlingsmedlemmar vid årets slut		Antal skolor		Behandlade sjuka	Inkomst av läkareverksamheten	Församlingens gåvomedel				
	Män	Kvinnor	Evangelistor och medhjälpare	Bibelkvinnor	Lärare och lärarinnor	Församlingsmedlemmar vid årets början	Döpta	Inflyttade	Anerupptagna	Döpt barn under året	berättigt	Summa	Döda	Utflyttade	Uteslutna	Summa	Under året döpta barn				Gossar	Flickor		
Wuchang ...	7	2	4	8	1	9	219	16	3	—	—	19	4	—	4	234	3	7	124	83	—	—	Kr. 337,57	
Ichang	10	2	3	8	1	8	395	26	—	—	—	26	7	—	7	14	407	4	7	135	65	—	—	Kr. 426,00
Shasi	8	2	3	9	1	6	250	14	—	—	—	14	7	—	2	9	255	2	11	169	73	3,331	393,50	Kr. 621,61
Hwangchow	7	3	5	8	1	13	273	25	—	—	—	25	4	1	—	5	293	7	6	140	422	2,130	260,03	Kr. 510,66
Macheng ...	3	3	2	5	1	3	64	15	—	—	1	16	1	—	1	2	78	—	3	60	24	849	216,40	Kr. 126,47
Kienli	2	3	1	3	1	2	42	11	—	—	—	11	—	—	3	3	50	2	3	68	—	550	—	Kr. 140,85
Kingchowfu	—	1	1	1	—	7	61	3	—	—	—	3	—	—	—	—	64	2	4	94	33	—	—	Kr. 80,00
Summa	37	16 ¹	19 ¹	42	6	48	1,304	110	3	—	—	114	23	—	13	37	1,381	20	41	790	700	6,860	569,93	Kr. 2,242,96

¹ Dessutom vistas 10 missionärer f. n. i hemlandet.

Folken i Söder och folken i Öster
vänta på frälsning och frid.
Hör, vilket brus utav klagande röster!
Skynda, o skynda, just nu är det tid!

Kalla dem alla, som vandra långt borta,
fjärran från Jesus, vår Frälsare kär!
Åren och dagarna äro så korta,
skynda, o skynda, ty natten är när!

A. L.

SVENSKA MISSIONSFÖRBUNDETS EXPEDITION

10 Barnhusgatan, Stockholm C.

Allm. Tel. 4634 & 7415. Riks Tel. 8525.

Inregistr. telegrafadr.: "Förbundet, Stockholm".

Hälles öppen alla helgfria dagar från kl. 9—5.

Svenska Missionsförbundets missionsfält.

Svenska Missionsförbundet bedriver mission i Kongo, Kina, Ost-Turkestan, Kaukasien, Ryssland och Lappland samt sjömansmission i England.

"MISSIONSFÖRBUNDET"

Svenska Missionsförbundets organ för dess yttre mission

utkommer två gånger i månaden.

Prenumerationspriset är kr. 1: 50 på posten och 1: 25 på Expeditionen, då minst 5 ex. rekvireras under en adress. 11 exemplar lämnas för 12: 50.

Till utlandet kostar tidningen 2: 50.

Alla meddelanden, som röra Svenska Missionsförbundet och dess verksamhet, jämte gåvor till missionen och rekvisitioner av böcker m. m., adresseras till Svenska Missionsförbundets Expedition.

I testamenten och gåvobrev, som upprättas till förmån för Svenska Missionsförbundets verksamhet i allmänhet eller till någon särskild gren därav, torde nog angivas, att det är till Svenska Missionsförbundets mission. När ett testamente t. ex. endast innehåller, att ett visst belopp skall tillfalla hednissionen, så kan ju ovisshet uppstå, om det är Svenska Missionsförbundet eller något annat sällskap, som skall hava penningarne.

Sparbössor för insamlande av medel till vår yttre och inre mission utdelas gratis och kunna rekvireras från Svenska Missionsförbundets Expedition.

Sjömansmissionen i Sidney, Australien.

Vi ha i ett föregående meddelande från Expeditionen nämnt om våra planer för att kunna sända en sjömansmissionär till staden Sidney i Australien. Vi ha nämligen under årens lopp erhållit flera uppmaningar därtill från de personer i nämnda stad, som äro särskilt intresserade för denna missionsgren. Det har nu lyckats oss att få en person, som vi ämna sända dit. Hans arbete blir naturligtvis att till en början betrakta såsom undersökningsarbete för att se, om vi, såsom vi hoppas, kunna få till stånd en i huvudsak självunderhållande sjömansmission därstädes. Denne man är predikant *Karl Söderberg* i Palsboda. Han har förut deltagit i sjömansmissionsarbetet såväl i Stockholm under ett par år som i Sunderland, England.

Under närvarande förhållanden kan han dock icke tänka på någon utresa. Den mesta sjöfarten är ju inställd. Vi få bida lugnare förhållanden, innan vi kunna verkställa Styrelsens beslut.

* * *

Mission och frimärken.

I n:r 14, eller tidningen för den 15 juli, hade vi inne en uppsats under rubrik »Mission och frimärken». Den var avsedd att förskaffa oss en person, som vore lämplig och villig att åtaga sig arbetet med sortering och försäljning av de frimärken, som Svenska Missionsförbundets Expedition mottager. Vi erhålla nämligen årligen rätt stora mängder frimärken, givna för missionsändamål. Det är en glädje för oss att nu kunna meddela, att vi fått ett frimärksombud, såsom vi tro med stor utsikt att kunna fylla sin uppgift, nämligen herr *Gott-*

frid Jönsson, Stora Södergatan 37, Lund. Han är själv ivrig frimärkssamlare och medlem av Svenska Filatelistföreningen. Därjämte är han bror till vår missionär fru Judit Wahlquist i Kina och således också mycket intresserad av vår mission. Frimärken, som lämnas till Missionsförbundet för försäljning, kunna således nu sändas antingen direkt till honom eller till Svenska Missionsförbundets Expedition.

* * *

Sjömansmissionen i Petersburg. | Missionär C. J. Engvall, som annars är stationerad i Sunderland, har under hela sommaren verkat såsom sjömansmissionär i Petersburg. För ett par dagar sedan återkom han därifrån för att återvända till England, där han har sin familj. Sedan all sjöfart på Petersburg nu blivit inställd, har han icke heller mera där för närvarande att göra, varför han reste hem, medan det ännu fanns tillfälle både att komma från Petersburg och till England.

* * *

Kriget och missionen. | Det så länge fruktade europeiska världskriget har nu i en hast kommit över oss. Att ett sådant krig skulle komma, var man tämligen viss om. De, som förstå sig på saken, ville göra troligt, att det icke fanns en fråga om, huruvida kriget skulle bli av eller icke. Det gällde endast, när det skulle utbryta. Nu har det, som sagt, kommit och kommit med en överväldigande hastighet. Ehuru vårt land icke är indraget i detsamma, ha vi dock på snart sagt alla områden fått kännning av dess verkningar. Även missionen och vårt arbete har en smärtsam förnimmelse därav. I tider av krig och örlig har icke folk synnerlig lust att delta i missionsmöten och söndagsskolkonferenser o. d. Alla tillämnade missionskurser och söndagsskolkonferenser m. m. ha där-

för blivit inställda. Förbindelserna med alla våra missionärer äro så gott som avbrutna. De missionärer, som stodo färdiga att i höst resa till Kongo, Kina och Turkestan, ha måst inställa sina resor, emedan trafiken på respektive orter blivit avbruten. Det visar sig ock ha ganska stora svårigheter för vår Expedition att kunna tillställa missionärerna deras lönekvartal. Vi ha dock så väl ställt, att vi icke under den närmaste tiden behöva frukta, att de skola lida nöd. Så hoppas vi, att förbindelserna så småningom skola komma i gång, så att vi få höra ifrån dem och de ifrån oss. Men under alla förhållanden måste vi nog bereda oss på, att under de närmaste tre eller fyra månaderna inga reguliära förbindelser öppnas.

En annan smärtsam kännning av kriget ha vi också däruti, att inkomsterna minskas. Redan offerdagen den 12 juli visade i år ett betydligt mindre gynnsamt resultat än motsvarande dag förlidet år. Hittills influtna medel för offerdagen understiga med omkring 8,000 kr. inkomsterna från förlidet år. I bokförlaget ha vi också kännning av krisen, i det att rekvisitionernas antal betydligt minskats. Vi måste därför bereda oss på att i vår ordning göra alla möjliga inskränkningar. Allt, som möjligen kan anstå tills vidare, måste vi låta vara. Vi frukta, att det likväl kommer att bli ganska bekymmersamt att kunna förse alla de våra med den bestämda lönen.

Vi ha velat erinra om detta för att lägga saken på våra vänners hjärtan. Må vi icke låta oss så upptagas av den närvarande nöden, att vi glömma Herrens rikssak. De, som därför ämnat giva något åt missionen, må icke hålla sin hand tillbaka, från vad de ämnat göra. De, som möjligen ha missionsmedel ineliggande, torde också godhetsfullt insända dem till Expeditionen under den närmaste tiden, så att vi i god tid må kunna överse den ekonomiska ställningen. Under allt detta står dock vårt hopp

till Herren. Han skall icke låta oss komma på skam, då vi förtrösta på honom.

* * *

Jultidningen Vinterny. | Med anledning av den närvarande krisen har vår Styrelse beslutit, att vi för detta år skola inställa utgivandet av jultidningen Vinterny. En jultidning kan ju i viss mening betraktas såsom en lyxartikel, och vi frukta, att de tider, som nu äro och som säkerligen komma att fortfara under den återstående delen av detta år, icke komma att medgiva, att man köper mer än vad som är oundgängligen nödvändigt. Missionskalendern *Ansgarius*, som redan är under arbete, kommer dock att utgivas såsom vanligt, likaså *Missionshandbok med almanack*.

* * *

Missionär Werbitzsky och de ryska flyktingarne. | Missionär I. Werbitzsky från Moskva,

som sedan den 1 april i år stått i Missionsförbundets tjänst, har under sommaren besökt Sverige. De missionsvänner, som deltog i vårt årsmöte, hade också glädjen att göra hans personliga bekantskap. Efter ett par månaders vilotid i Rättvik, skulle han och hans familj ha återvänt till verksamheten i Ryssland. De kommo till Stockholm den 30 juli och skulle ha fortsatt med båt den 2 augusti. Men då var redan trafiken på Finland och Ryssland avbruten. Resan blev därför uppskjuten några dagar. Omedelbart efter krigsförklaringen mellan Ryssland och Tyskland kom strömmen av ryssar,

som blivit utvisade från Tyskland. Genom de dagliga tidningarne har denna resandeström blivit tillräckligt skildrad, varför vi icke ämna här närmare beröra tillståndet bland de stackars flyktingarne. Men där öppnade sig ett stort och betydelsefullt arbete för Werbitzsky. I samråd med ryske ministern i Stockholm beslöt han att stanna i Sverige ännu några veckor. Under denna väntetid har han nu varit dagligen upptagen med att stå dessa ryska flyktingar till tjänst, och han har verkligen fått utföra ett stort och härligt arbete. Vi ha för vår del varit mycket glada åt att ha honom hemma just för detta arbetes skull. Sedan ryssarne nu i det närmaste lämnat Stockholm och resandeströmmen dirigeras direkt från Malmö via Hallsberg och Krylbo till Haparanda, har Werbitzsky rest till Trälleborg och Malmö för att vid landstigningen vara sina landsmän till tjänst. Säkerligen skall kärlek och vänlighet i förening med ett evangeliskt trösteord till dessa stackare bära sin stora evighetsfrukt. De exempel på tacksamhet från både rika och fattiga ryssar, som han fått röna under sitt arbete, har i många fall varit verkligt rörande. »Herren gör allting väl i sin tid.»

* * *

Inställda möten. | *Andra allmänna svenska söndagsskolmötet den 14—16 aug. 1914* är enligt bestyrelsens beslut på grund av nuvarande situation uppskjutet på obestämd tid.

Sveriges Söndagsskolförbunds styrelse har likaledes beslutit att tills vidare uppskjuta sitt 20:de årsmöte, som var avsett att hållas den 17—19 aug.

Han skall tala frid till folken, och hans herradöme skall räcka ifrån hav till hav och ifrån älven intill jordens ändar.

Sak. 9: 10.

Från vår yttre mission.

Examen vid Kingchow Seminarium.

Lot 164, Kuling, den 6 juli 1914.

Kära missionsvänner!

Nåd och frid!

Den 23 juni avslutades läsåret i Kingchow Seminarium. Denna avslutning var högtidligare än vanligt, emedan den klass, som först började studera i det nya seminariet, nu hade avslutat sina studier och var färdig att taga slutexamen. Denna klass var de båda missionernas första gemensamma klass med sju elever: fem från vår mission och två från systemmissionen. Redan den första mars 1910 började dessa elever sina studier vid seminariet, men på grund av revolutionen kunde de ej sluta förrän nu. De ha troget hållit ut hela tiden och med ett par undantag gjort sitt allra bästa. Och även dessa tvenne hava på det hela taget uppfört sig oklanderligt. Sju voro de vid inträdet och lika många vid avslutningen.

Redan den första veckan i juni började de skriftliga examina för den avgående klassen — för de övriga först den 12 juni. De examinerades i bibelkännedom, dogmatik, pastoralteologi, missionshistoria, världshistoria, fysik, räkning, kinesiska språket m. fl. ämnen.

Den 20 juni började avslutningshögtidligheterna. Våra amerikanska vänner i Kingmen hade alla lovat komma, men så nådde dem ett rykte att Peh-lang (rövarhövdingen Vita vargen) återvänt till Hupeh, varför de ej vågade sig ut på en så lång resa. Men alla Kingmen- och Shasi-evangelisterna

kommo jämte en del andra inbjudna och därtill en hel del bekanta från själva staden. Vi hade därför rätt många gäster, vilket bidrog till stämningens höjande.

Första numret på programmet var en sångafton med början kl. 5 på lördagens eftermiddag, den 20 juni. Eleverna sjöngo flera sånger både unisont och i stämmor. De båda skolorna sjöngo dels gemensamt och dels var för sig, och varje klass sjöng ensamt en sång vardera. Därtill sjöng en elevkör på ett förtjänstfullt sätt flera sånger. Det hela visade, att sånglärarinnan fru Nelsons energiska arbete krönts med icke liten framgång. Fru Nelson och fröken Ellen Ackerson sjöngo duett och likaså fru och C. J. Nelson. Därtill spelade de utgående eleverna var sin sång på orgel.

På kvällen kl. 8 talade evangelisten Wang från Kienyangi och Hsü från Hohsue, varefter vi hade ett bönemöte.

På söndagsförmiddagen kl. 11 samlades vi i söndagskapellet till gemensam gudstjänst. Vi hade hoppats, att broder Fernström skulle ha kommit och hållit den s. k. skolpredikan. Men han kunde ej på grund av viktiga angelägenheter på Ichangstationen. Undertecknad måste därför själv predika och valde som text 2 Tim. 2: 15, 21. Det talade riktades särskilt till de utgående eleverna. Efter predikan ledde broder Nelson i bön för de sju, och efter gudstjänsten firades Herrns heliga nattvard.

Klockan 3 e. m. hade vi åter möte i skolans kapell, då evangelisterna Wang från Kingmen och Yang från Lung Wansí predikade. Även talade episkopalkyrkans evangelist Fu från Kingchow en stund. På kvällen hade vi bönemöte, lett av Marcus Ch'eng. Han höll ett varmt tal till de sju över ämnet: »Guds vilja». Han framhöll, att Guds vilja är den bästa, och påvisade den välsignelse man får genom att följa den och ej sin egen. Huvud-

punkterna i talet hade han nedskrivit i en av honom själv författad sång, vilken sjöngs efteråt.

Måndagsmorgonens bönemöte leddes av evangelisten Chen från Ch'engho-keo. Kl. 9 samlades vi åter, då först broder Tjellström höll föredrag över sista delen av Apg. 13: 2 samt 2 Mos. 3: 7—10. Härvid betonade han först vikten av att vara kallad och sänd av Anden. Vidare framhöll han, att Gud själv stigit ned för att frälsa sitt folk,

löpning, trebensspringning, dragkamp etc. Kineserna åsågo denna tävlan med största intresse.

Morgonbönen på tisdagen leddes av läraren An. Kl. 10 f. m. samlades vi till den egentliga avslutningen. Vi hade nu nöjet att utom br. Tjellström även hava fru Tjellström och deras lille Bertil med. Efter sång, bibelläsning och bön talade fem av de utgående eleverna, d. v. s. alla utom de två, som talat vid trädplanteringen. Wang

Utexaminerade elever från Kingchow Seminarium.

Från vänster: In Iu-chow, Wang Han-cheng, Chü Ta-chang, Tang Wen-jü, Hsiang Wei-kiao, Chai Pei-cheng, Hu Teh sin.

men att han ville sända oss som sina tjänare. Efteråt talade broder Nelson över 1 Tess. 5: 14, även han riktande många allvarsord, främst till de sju men och till oss alla.

Kl. 3 e. m. planterade de utgående eleverna sitt klassträd, varvid Chü Ta-chang och Hu Teh-sin höllo mycket inspirerade tal. Kl. 5 hade vi atletisk tävlan med höjd-, längd- och stavhopp,

Han-cheng talade över ämnet: »Likheterna och olikheterna mellan naturreligion och uppenbarad religion»; Tang Wen yü över: »Gud i historien»; Hsiang Wei ki'ao: »Nya republikaner måste hava nytt liv och ny lära» eller: »För att bliva nya republikaner måste vi få ny lära och nytt liv»; Ch'ai P'ei-ch'eng över ämnet: »Luften uppenbarar Guds visdom». Efter det kören

sjungit en sång, talade In Iu-chow för klassen. Han framförde klassens tack till lärarne, var och en särskilt, samt till kamraterna i de andra klasserna. Därtill önskade han Guds rika välsignelse över skolans fortsatta arbete. Hans tal rörde många till tårar. Under teknad svarade med några ord och framhöll därvid, att de alltid borde söka Guds ära och människors nytta. De klassfärger de valt, rött och vitt, tydde på försoning genom blodet och därpå följande renhet och rättfärdighet. De borde aldrig fläcka sin vita färg, men om sådant hände, borde de strax gå till blodskällan och på nytt bliva rentvagna. De borde aldrig glömma sitt motto: »Endast tänkande på det Gud tillhör».

Omedelbart följde så utdelandet av betyg och »Wen-p'ing» (examensbevis) samt bön för dessa, som nu stodo färdiga att lämna skolan. Så kom gratulerandet och en kort rast, varefter vi gingo till skolans matsal och gästrum, där en enkel kinesmåltid intogs under stor gemytlighet. Tolv bord voro dukade, varje bord för åtta personer.

Ännu en gång samlades vi i skolans kapell, där kören sjöng en sång och vi till slut sjöngo skolsången, vilken redan förut sjungits ett par gånger under dessa dagar. Och så var Kingchow-seminariets första skolavslutning tillända. Vi hade i rikt mått fått erfara Guds Andes närvaro ibland oss och fått många viktiga lärdomar. Vi kände oss tacksamma till Gud, vår Fader, som så hade välsignat oss under dessa dagar.

Till sist vill jag presentera de utgående eleverna. Den förste, från vänster räknat, är In Iu-chow från King-men. Han var först tjänare till missionärer, blev sedan bokspridare och evangelist, varpå han rekommenderades in på skolan. Han har lyckats mycket bra i sina studier. Näste man är Wang Han-ch'eng från Hwangchow. Han var först tjänare åt våra systrar i Hwangchow. På skolan har han

gjort mycket goda framsteg, synnerligast i teologiska studier. Tredje man är Chü Ta-chang från Shasi. Innan han kom till seminariet, studerade han i statens skolor. Hans begåvning är ej vidare stor, och ej heller har hans flit varit förstklassig. Mannen, som står, är Tang Wen-yü från Hunan. Han var förut buddistpräst men lämnade sitt tempel och blev döpt i Shasi, därifrån han rekommenderades in på skolan. Han var den äldste i klassen och den styvaste ifråga om det kinesiska språket. Näst honom kommer Hsiong Wei-kiao från Hwangchow. Denne man var förut språklärare åt min hustru. Hans begåvning är ej stor, varför han ej gjort synnerligt goda framsteg. Kommer så Ch'ai Pei-ch'eng från Siangyang. Han studerade förut i Siangyang-högskolan. Han har alltifrån början varit mycket jämn i alla ämnen, ej över sig styv men ej heller klen i något ämne. Sist ha vi Hu Teh-sin från Machenghsien. Vid tiden, då han döptes, hade han en liten affär. Men sedan blev han tjänare hos Wennborgs med tanke, som han själv sagt, att om möjligt komma in på missionsskolan. Han nådde detta sitt mål och har hela tiden skött sig utmärkt.

Dessa män hava nu återvänt till de stationer, varifrån de rekommenderats, för att arbeta på olika platser. Mätte Gud välsigna dem, och måtte de låta den Helige Ande leda sig varje dag! Ty utan hjärtats villighet att följa Andens ledning gagna kunskaper dem litet. Kineserna ha lätt för att lära, de hava ovanligt minne, klart förstånd och goda talgävor. Men deras moraliska styrka är ringa, och att dana deras karaktär, så att den blir fast och stark, är ingen lätt sak. Endast Gud kan göra detta. Därför, kära missionsvänner, bedjen mycket för dessa unga män, att de måtte bliva trogna arbetare i Guds vingård.

Med min hustrus och mina varmaste hälsningar, Eder i Herren tillgivne
S. Tännkvist.

Kristligt samarbete.

Ichang den 12 juni 1914.

Kära missionsvänner!

»Herrens högra hand vinner seger.»

Under den senaste tiden ha vi här i Ichang haft en serie möten dels för att bland hedningarna söka vinna själar för Herren dels för att uppliva och stärka det andliga livet hos de kristna. Först hade vi under tio dagar två möten dagligen i åtta olika lokaler. Alla missionerna här i staden från de olika sällskapen arbetade gemensamt under denna tid. Mötena leddes vanligen av en missionär på varje plats, biträdd av ett par infödda predikanter. Tillslutningen var god, och många antecknade sig såsom sökande. I vårt kapell antecknade sig tjugusex män. De äro nästan alla mellan tjugu och fyratio år. Förra måndagen hade vi ett enskilt möte med dessa. Det var riktigt skönt. Flera av dem bådo till Gud högt, under det alla knäböjde. Det var troligen första gången de öppnat sin mun i bön till den levande Guden. En del fingo ej fram många ord, men några utgjöto sina hjärtan i bekännelse och bön riktigt ledigt och innerligt. Bedjen Gud med oss, att det verk, som blivit begynt hos dem, må komma till fulländning och att de må växa i nåden och vår Herres Jesu Kristi kunskap. Förutom de, som öppet framträtt och antecknat sig som sökare, hava nog många känt den gamla grunden svikta under sig. Man tyckte sig rent av känna vid mötena, huru de gamla bålverken började ramla.

Efter denna »kampanj» hade vi besök av den i hela Kina och även i utlandet kände evangelisten Ding Li mei. Under fem dagar höll han två möten dagligen, särskilt avsedda för de kristna. Ding är ingen stortalare. Man känner sig nästan besviken att börja med, då han uppträder. Hans röst är jämförelsevis svag, så att i en större lokal kan han långt ifrån göra

sig hörd av alla. Men fast hans yttre framträdande så till vida är svagt, är det en himmelsk kraft i hans tal, och det synes, som om även de, som ej höra, vad han säger, ändå kände något av denna kraft. I allmänhet gör han bruk av en stor svart tavla, på vilken han med några skrivtecken anger huvudtankarna i sitt tal. Detta hjälper åhörarna, som ej kunna höra tydligt, att ändå till en del följa hans tankegång. När Kina får några tusen män sådana som Ding Li mei, kunna missionärerna resa hem eller taga plats som bokspredare. I Japan har det gått därhän inom de äldre missionerna, att missionären knappast får uppträda som predikant. Den befattningen fordrar församlingen, att den infödde pastorn skall sköta, och missionären får hjälpa till i skolarbete och dylikt. Till denna ytterlighet har det utan tvivel kommit på grund av att allt för många missionärer allt för länge ansågo sig själva vara de enda, som kunde fylla platsen i talarestolen. Det är en viktig sak för en missionär att ge plats för de gåvor, som finnas ibland de infödda. Och icke bara ge plats för dem utan söka få fram dem och odla dem. Missionärens verkliga framgång beror ej så mycket på hans begåvning som predikant som fastmer på hans begåvning som ledare för församlingen och fostrare av vittnen och arbetare inom densamma. Ju förr han kan göra sig själv överflödig för mötens hållande och för arbetets fortgång längre eller kortare tid, desto bättre har han lyckats och med desto säkrare steg går församlingen framåt mot den dag, då den kan sköta sig själv utan den utländske missionärens ledning.

Men det var icke meningen, att jag här skulle skriva någon missionsfilosofi utan bara ett litet meddelande om våra möten. Några goda råd kanske jag dock till sist skulle kunna få ge åt dem, som önska och bedja för de kristnas enhet. Gör som vi härute! Diskutera ej om saken, utan tag i och arbeta tillsammans och praktisera på

så sätt enhet. Här är en klädd som munk och kallar sig fader och episkopal, en annan är klädd i prästkrage och är presbyterian, en tredje är svensk frikyrklig, en fjärde vill ej ha något kyrkligt namn alls. Men allt det där är bisaker, som var och en får ha för sig och som ej på ringaste sätt får inverka på vår ställning till varandra som kristna och missionsarbetare. Resultatet är, att kristna och hedningar veta, att vi alla äro ett, om vi ock ha olika dräkter och ceremonier. Det har ej alltid varit så. Det var en tid, då missionärerna i Ichang voro så nitiska om den rätta kyrkan, att de bekämpade varandra i traktater, som spredos bland folket. Av åtskilliga tidningsartiklar att döma tyckes det finnas icke så litet av dylikt renlärighetsnit även bland de ledande hemma i Sverige. Ju förr det blir slut på dylik strid, desto förr skall de kristnas enhet bli en verklighet. Enighet kommer aldrig som en frukt av strid utan av fördragsamhet och förståelse.

Broderligen

K. A. Fernström.

Åter i Kongo.

Kibunzi den 30 juni 1914.

Älskade missionsvänner!

Gud är trofast!

Ännu ett bevis på att Gud är trofast! Och det är, att vi nu för femte gången fått resa till Kongo. Vår färd har i alla avseenden varit en av de bästa vi haft. Havet har varit så stilla och lugnt, som vi någonsin kunnat önska. Visserligen kändes det

lite hett, då vi passerade trakterna strax norr om ekvatorn, men det blev snart svalare, då vi närmade oss Kongo, ty här råder nu den kalla tiden, d. v. s. omkring 17 à 23° C. varmt. Att det var ganska hög temperatur omkring ekvatorn, förstår man av att vattnet långt ut i havet var omkring 29° C.

De 18 dagarna över havet gingo alltså mycket fort, och då vi den 19:de dagen vaknade i Kongoflodens mynning och sågo Banana och en ångare full med svarta, kände vi oss riktigt hemma igen. Förr togo de stora ångarna s. k. »crew-boys» från kusten högre upp kring Sierra Leone, men nu taga de i stället kongobor, som lossa och lasta här i hamnarna.

I Boma hälsade vi på våra gamla amerikanska vänner. Deras mission går framåt, men arbetet hämmas av att det är alltför få manliga missionärer. Detta klaga ock andra missionärer över.

Tre timmar efter det vi lämnat Boma, svänga vi om udden, som skymmer utsikten över Matadi, och vi få syn på vårt kära, vackra Londe med den svenska flaggan på stängen. Jag instämmer fullkomligt i en av besättningens ord ombord, att Londe är den enda vackra och skuggrika plats att gå till i hela Matadi.

Här vid Londe mötte vi Hammars krya och duktiga Ekstams, som ock varit här under den heta tiden, hade nyss rest upp i landet. De hade alla varit krya och starka under den heta tiden, trots att den lär ha varit en av de hetaste, emedan mycket litet regn har fallit. Där om vittnade ock träd och örter, som redan lidit betydligt av torkan. Mätte de kunna härda ut genom den långa torrtiden.

Det som strax tilldrog sig vår uppmärksamhet, var den stora, präktiga tryckeribyggnaden. Det var även glädjande att höra, hurusom vår tidning, som nu utkommer varannan vecka, blivit alltmera känd bland folket och således vunnit en betydligt större spridning utöver hela landet. Hade vi en

kunnig boktryckare, som kunde helt ägna sin tid åt tryckeriet, skulle vi få mycket arbete där, ty alltsomoftast kommer begäran om tryckning av rapporter, årsredogörelser etc. från bolagen. Själva hava vi nu ett par böcker, som föreligga till tryckning.

Av Hammar fingo vi många intressanta meddelanden. Bland annat hörde vi, hurusom såväl missionssällskapen här i Matadi som andra helst sökte att få tjänare m. fl. från den svenska missionen. Varthän vi gingo i Matadi, träffade vi yngre och äldre från våra stationer. Vid ett tillfälle såg jag en skara kibunzibor omkring Flodén nere vid hamnen, så att Flodén sade: »Jag tror, att alla kibunziborna kommit hit ned till Matadi.» De voro naturligtvis från olika byar inom distriktet.

Kaptenen på vår ångare hade ock en yngling från Kibunzi såsom sin uppappare. Han tyckte mycket om honom, och han hade önskat, att han skulle ha stannat hos hans fru i Antwerpen, men det ville han dock icke. Emellertid stannade han kvar i kaptenens familj och under hans vård, medan båten låg i Antwerpen och losade och lastade, ty denna tid är för de svarta, som äro anställda på båtarna, en mycket farlig frestelsetid, emedan de vilda och förhärdade sjömännen ombord finna sitt nöje i att locka och narra dem till de uslaste nästena i staden. Många bliva ock övertalade till att lämna fartyget för att ta anställning vid kaféer, biografer o. dyl.

Under resan upp på järnvägen till Songololo träffade vi ock många bekanta såväl vid stationerna som utefter linjen. Då de känna igen oss, lysa deras ögon upp och de tala strax om för de närstående, vem man är. Det är ock oftast känt utefter linjen, vilken dag man kommer, så att grupper av arbetare stå där spejande, och då de få syn på oss, sträcka de ut armen och ropa fram sin hälsning. Vi åka nämligen i öppna vagnar och vanligen med lokaltåget på morgonen, som ej går så fort.

Komna till Songololo möttes vi av idel bekanta ansikten, våra bärare, som nu skulle föra oss fram till Mukimbungu. Allt hittills hade vi haft sällskap med Flodéns, men här skildes våra vägar.

Efter en kort stund voro vi redo att bryta upp, ty vi kommo fram till stationen vid middagen. Färden från Songololo var ock mycket angenäm, ty dels sågo vi knappast solen titta fram ett enda ögonblick och dels var oss till mötes ett slags nya bärmattor, som fyra man kunna bära på samma gång. Detta gjorde, att våra eljes så tunga kroppar nu ej blevo så betungande för bärarna. De kunde bära lättare och vi också sitta i längre. Mina bärare sade dock, då jag satte mig i första gången: »Det här kommer att skapa en sång», d. v. s. de skulle komma att sjunga om det i byn, huru tung jag var, men huru de ändock förmått att bära mig. Det kändes snart lättare, då de kommit i gång, så att de sade: Skulle vi varit så dåliga och svaga, att vi ej orkat med »tata Lamani»? Deras glada mod skönjdes sedan hela vägen genom allehanda lustiga infall och uttryckssätt. När de så t. ex. skulle byta om och sätta upp bärstängerna på huvudet, sade de: »Låt oss nu sätta upp den (juma-grytan underförstått) på hyllan.» Då de bytte om till axlarna, sade de: »Nu sätta vi ned den på bänken.» Dess emellan berättade de om allt nytt, som tilldragit sig under vår bortovaro.

Under vägen passerade vi några byar tillhörande Mbanza Mantekadistriktet och kommo så fram till vår utstation Nsweka, där Kilola i spetsen för folket hälsade oss välkomna. Vatten och ved var redan framburet till oss och bärarna, och vi inbjödos i Kilolas nya och fina hus. På aftonen hade vi möte i deras skolhus, ett präktigt hus av tegel, som de själva byggt.

Innan det blev ljusst nästa morgon, voro vi uppe för att fortsätta vår färd fram till Mukimbungu, dit vi kommo strax efter middagen. Jag hade förut

skrivit och berett dem på, att vi nog ej skulle hinna fram förrän sent på kvällen eller kanske knappt den dagen, då vi fruktade, att det skulle gå betydligt saktare för oss att gå upp och ned i de många bergbackarna mellan Nsweka och Mukibungu. Vi kommo därför och nästan överraskade dem. Ett par av våra bärare hade dock gått i förväg och omtalat, att vi komme strax efter. Snart möta vi systrarna Lotten Sandell och Ruth Johansson, och då vi komma upp på krönet av sista backen, se vi Nykvist i spetsen för en skara skolgossar, män och kvinnor ljudligen hälsande och jublande. Återigen en stark känsla av glädje och tacksamhet över Guds nåd, som låtit oss få komma tillbaka till Kongo. Bärarna sprungit och jublade, och snart voro vi framme och mottogos med sång och välkomsthälsningar. Vad det var sig likt, fint och hemtrevligt på Mukibungu!

På lördagen talade jag till folket och framförde hälsningar från våra missionsvänner och hemmavarande missionärer, sekreterare Sjöholm och övriga vänner på Expeditionen.

På söndagen var stormöte med predikan, dop och nattvardsgång, då 22 personer döptes och några avfallingar återupptogos i församlingen. Det var en upplevelse av forna glädjedagar på det gamla, kära Mukibungu. Det var mången gång riktigt rörande att höra de troendes utrop: Gud vare tack, att vi fått se varandra igen. Bland välkomsthälsningarna sändes ock kära hälsningar hem till vännerna, som troget hålla ut i arbetet.

På måndagen måste vi bryta upp för att gå till Kibunzi och deltaga i missionskomiténs förberedande arbete för Kongokonferensen, som skulle börja på torsdagen. Det var första gången årskonferensen skulle hållas i torrtiden, och de förhoppningar, vi haft om denna förändring, kommo icke på skam. Vi ha förut haft konferenserna i januari, men till följd av den heta och regniga tiden blevo de långa marscherna alltför ansträngande, så att flera blevo sjuka under konferensen eller sedermera vid hemkomsten. Till allas vår glädje voro vi nu alla krya och raska hela tiden. Visserligen hade vi riktiga arbetsdagar från tidigt på morgonen till sent på kvällen, men då vi på söndagskvällen avslutade vårt samkväm och avskedsmöte, enades vi om, att det varit en av de allra bästa konferenser, vi varit med om i Kongo.

Under dessa dagar glömde vi ingalunda våra kära missionsvänner, utan såväl i tal som bön ihågkommo vi eder. Jag har ock därför glädjen att sända eder såväl en brodershälsning som den varmaste tacksägelse från oss alla till de många tusen hemma, som följa oss och vårt arbete med varmt intresse, stora uppoffringar och mycken förbön. Vi känna eder kärlek och Edert medarbete för kongofolkets frälsning, och vi förtrösta alltfört på eder trohet och uthållighet. Give ock Herren oss sin hjälp att vara Guds församlings nitiska och trogna tjänare.

Eder i Herren
K. E. Laman.

Med änglars villighet och iver dem bevinga,
Som gå aff till din hjord din herde-hälsning bringa,
Giv rik välsignelse åt deras viffnesbörd,
Att därifrån må gro den härligaste skörd!

C. A. Torén.